

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Miejsca ważne w życiu człowieka. Omów zagadnienie na podstawie *Miejsca* Andrzeja Stasiuka. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Andrzej Stasiuk, *Miejsce*

EPOKA

Literatura współczesna

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 4 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Człowiek w ciągu swojego życia trafia w różne miejsca. O większości szybko zapomina i nigdy więcej ich nie odwiedza. Są jednak i takie przestrzenie, do których chętnie wraca zarówno myślami, jak ciałem. Czemu tak się dzieje? Ponieważ ludzie przywiązują się nie tylko do drugiej osoby, ale też do pewnych miejsc. A przywiązują się ze względu na sentyment, różne wspomnienia i doświadczenia. Jak udowadniają różni pisarze, takim ważnym miejscem w życiu człowieka może być np. nieistniejący już budynek czy utracona ziemia rodzinna.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

I tak na przykład w opowiadaniu Andrzeja Stasiuka jest mowa o terenie, na którym kiedyś stała łemkowska cerkiew. Dla narratora ta przestrzeń z całą swoją historią znaczyła naprawdę wiele, ale dla jego rozmówcy - nie miała żadnej wartości sentymentalnej. Turysta robił zdjęcia niemal pustego placu, co chwila dopytując o losy nieistniejącej już świątyni, żeby potem szybko o niej zapomnieć. Z kolei narrator nawet po przeniesieniu cerkwi do muzeum wciąż pielęgnował pamięć o niej.

Osoba mówiąca opowiada m.in. o czasach, kiedy po otwarciu granic potomkowie budowniczych cerkwi tłumnie odwiedzali niszczącą z biegiem lat świątynię. Do wsi przybywały też starsze kobiety, chcąc - prawdopodobnie po raz ostatni - pomodlić się w miejscu bliskim ich sercu.

Oprócz tego narrator wspomina o starszym, sparaliżowanym mężczyźnie, z którym miał okazję kiedyś rozmawiać. Mimo zaawansowanego wieku i choroby ten człowiek pragnął ponownie odwiedzić cerkiew. Budowla była dla niego znacząca choćby dlatego, że to właśnie w niej został ochrzczony. Wraz z przekroczeniem jej progu w symboliczny sposób zakończył swój żywot. Sam na odchodne powiedział, że teraz może już umierać.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

I w *Panu Tadeuszu* Mickiewicza mówi się o ważnych miejscach w życiu człowieka. W inwokacji narrator wyraża swoją tęsknotę za utraconą ojczyzną. Idealizuje Litwę, w której dorastał, wypowiada się o niej z sentymentem. Opisuje ją jako przestrzeń sielankową, harmonijną, pełną wyjątkowej roślinności. Wynika to pewnie stąd, że właśnie z czasem spędzonym na Litwie wiążą się jego pierwsze, te najbardziej niewinne wspomnienia. Opisuując w ten sposób ojczystą ziemię, stara się ją uchronić przed zapomnieniem.

W przypadku *Pana Tadeusza* warto też wspomnieć o Soplicowie, czyli miejscu, gdzie rozgrywa się akcja romantycznego dzieła. To tam po studiach wrócił tytułowy bohater. Co więcej, właśnie w obronie Soplicowa zjednoczyła się skłócona od wielu lat szlachta. Można powiedzieć, że to miejsce było dla bohaterów bardzo ważne, a wręcz umacniało ich patriotyzm.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Jak widać, pewne miejsca w końcu stają się dla ludzi czymś więcej niż tylko kolejnymi punktami na mapie. Niektóre przypominają o minionych czasach albo ważnych wydarzeniach z życia, jak w przypadku cerkwi z

opowiadania Stasiuka. Inne zapadają w pamięć jako miejsca szczęśliwe, niemal arkadyjskie, lub takie, które w jakimś stopniu go ukształtowały. O takich mowa w *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza.